

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Cesarz

SSN Józef Szewczyk

w sprawie **G. J.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 13 listopada 2015 r.,

kasacji Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego

od postanowienia Sądu Rejonowego w W.

z dnia 10 grudnia 2014 r.,

o umorzeniu postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego

p o s t a n o w i ł

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy, rozpoznawał sprawę G. J. o wydanie wyroku łącznego, który obejmowałby następujące skazujące go prawomocne wyroki:

1. Sądu Rejonowego w W. z dnia 28 stycznia 2011 r., sygn. akt II K 2599/10 za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od nieustalonego dnia lutego 2010 r. do nieustalonego dnia czerwca 2010 r., za który orzeczono karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na 3 - letni okres próby;
2. Sądu Rejonowego w W. z dnia 20 kwietnia 2011 r., sygn. akt II K 445/11 za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony między 6 lipca 2010 r. a 8

września 2010 r., za który wymierzono karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na 3 – letni okres próby;

3. Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 czerwca 2013 r., sygn. akt II K 815/13 za czyn z art. 300 § 2 k.k. popełniony nieustalonego dnia 2012 r., za który wymierzono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na 3 – letni okres próby;

4. Sądu Rejonowego w W. z dnia 27 września 2013 r., sygn. akt II K 1384/13 za czyn z art. 286 § 1 k.k. popełniony w dniu 23 marca 2013 r., za który wymierzono karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby wynoszący 4 lata.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 r., sygn. akt II K 1775/14 Sąd Rejonowy na podstawie art. 572 k.p.k. w zw. z art. 85 k.k. *a contrario* umorzył postępowanie, obciążając kosztami Skarb Państwa. Umarzając postępowanie Sąd Rejonowy wskazał, że wszystkie przestępstwa, aby można było połączyć kary za nie orzeczone w wyroku łącznym, muszą być popełnione przed pierwszym z wyroków podlegających łączeniu. Orzeczenie to nie zostało zaskarżone i uprawomocniło się dnia 30 grudnia 2014 r.

Kasację od tego postanowienia wniósł na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny, który zaskarżył orzeczenie w całości na korzyść skazanego G. J.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. zarzucił rażące naruszenie prawa karnego procesowego i materialnego, a mianowicie art. 85 k.k. w zw. z art. 572 k.p.k., obowiązujących w dacie procedowania, polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec skazanego G. J. kar łącznych pozbawienia wolności w zakresie kar jednostkowych wymierzonych wyrokami Sądu Rejonowego, o sygnaturach: II K 2599/10, II K 445/11, II K 815/13 i II K 1384/13, pomimo istnienia ku temu warunków i błędnego umorzenia w tym zakresie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k.

W konkluzji Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia Sądu Rejonowego w W. w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się zasadna w oczywistym stopniu, dlatego też rozpoznana została na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Należy zgodzić się z autorem kasacji, że według stanu prawnego obowiązującego do dnia 30 czerwca 2015r. Sąd Rejonowy pominął w przedmiotowej sprawie możliwość wystąpienia kilku realnych zbiegów przestępstw, na co zresztą zwracał uwagę Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach (zob. uchwała SN z dnia 25 lutego 2005 r., sygn. akt I KZP 36/04, OSNKW 2004, nr 2, poz.13; wyrok SN z dnia 7 listopada 2014 r., sygn. akt IV KK 124/14, Lex nr 1551654). Wskazuje się w nich wyraźnie, że „przy kolejnych zbiegach obejmujących drugą, trzecią, itd. grupę przestępstw, wyjściowym punktem odniesienia będzie ten chronologicznie „pierwszy wyrok”, zamykający kolejne grupy przestępstw pozostających w zbiegu” oraz że przy ocenie realnego zbiegu należy mieć na uwadze, czy sprawca „kolejnych przestępstw dopuszcza się po wydaniu wobec niego wyroku (kolejnych wyroków), czy przed nim (nimi)”. Przez wskazany w art. 85 k.k. wymóg, wedle którego połączeniu mogły podlegać jedynie kary orzeczone za przestępstwa popełnione „zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw” należy zatem rozumieć, nie jako w ogóle pierwszy, funkcjonujący jeszcze na gruncie prawnym wyrok skazujący, wydany wobec danej osoby, lecz chronologicznie pierwszy wyrok, który zamyka daną grupę przestępstw pozostających w realnych zbiegu. W niniejszej sprawie był nim wyrok z dnia 28 stycznia 2011 r. (II K 2599/10), jako że skazanie późniejszym wyrokiem z dnia 20 kwietnia 2011 r. (II K 445/11) dotyczyło przestępstwa popełnionego w okresie od 6 lipca 2010 r. do 3 sierpnia 2010 r., a więc zanim wydano wyrok w sprawie II K 2599/10 i te dwa skazania mogły zostać objęte karą łączną. Nadmienić przy tym należy, że w obu tych sprawach zarządzono w dniu 21 lutego 2014 r. wykonanie warunkowo zawieszonych kar pozbawienia wolności (k. 4-7, 11). Nie było także przeszkód procesowych do tego, aby druga kara łączna objęła kolejne skazania, tj. wyrok z dnia 27 czerwca 2013 r. (II K 815/13), albowiem skazanie późniejszym wyrokiem z dnia 27 września 2013 r. (IIK 1384/13) dotyczyło przestępstwa popełnionego w dniu 23 marca 2013 r., a więc zanim zapadło orzeczenie w sprawie II K 815/13. Skazania te obejmowały kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania i w obu tych

sprawach przestępstwa zostały popełnione zanim zapadł wyrok w sprawie o sygn. akt II K 815/13.

Konkludując, w sprawie niniejszej doszło rzeczywiście do wskazanej w kasacji rażącej obrazy materialnego prawa karnego, która w istotny sposób zaważyła na treści zaskarżonego postanowienia. To zaś nakazuje uchylić orzeczenie Sądu Rejonowego i przekazanie tej sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi.

Przy ponownym jej rozpatrywaniu Sąd winien mieć na uwadze wskazane wyżej zapatrywanie prawne i orzec uwzględniając prawidłową wykładnię art. 85 k.k. Wprawdzie z dniem 1 lipca 2015 r. przepis art. 85 k.k. uległ istotnym przekształceniom. Między innymi z § 1 art. 85 k.k. wyeliminowano warunek „...zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny..” Jednak w ponownym orzekaniu Sąd winien pamiętać o treści art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396), który stanowi, że znowelizowanych przepisów rozdziału IX Kodeksu karnego dotyczących zbiegu przestępstw oraz łączenia kar i środków karnych, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Zatem przepis ten w realiach niniejszej sprawy wyklucza stosowanie art. 4 § 1 k.k. i nakazuje orzekać według przepisów obowiązujących poprzednio. Jednak w dalszej perspektywie Sąd orzekający nie powinien stracić z pola widzenia przepisu redukcyjnego określonego w art. 4 § 2 k.k.

Mając to wszystko na uwadze orzeczono jak na wstępie.

kc